

Türkiye'deki Tenis Turnuvalarının Bölgesel ve Niceliksel Analizi

Aydın PEKEL¹, Okan KILIÇKAYA¹

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹İstanbul Gelişim
Üniversitesi, Beden Eğitimi
ve Spor Yüksekokulu

Öz

Bu çalışmanın amacı; Türkiye sınırları içerisinde son 10 yılda düzenlenen tüm tenis müsabakalarını inceleyerek, tenis atlasını çıkarmak, hangi bölgede hangi klasmanda organizasyonların yapıldığını sınıflandırarak, tenisin bölgelere göre yayılım düzeylerini incelemektir. Araştırmada Türkiye Tenis Federasyonu (TTF) ve ITF'in (Uluslararası Tenis Federasyonu) düzenlediği ulusal ve uluslararası turnuvalar incelenirken, 2010-2019 yılları arasında düzenlenen tenis turnuvalarının sayıları, klasmanları, tenis kulüpleri ve aktif sporcu sayıları incelenmiş ve ilgili değişkenlere göre sınıflandırılmıştır. İstatistik veriler için TTF'ye ait bir yazılım olan, I-kort Sistemi'nden ve ITF resmi sitesinden faydalanılmış, verilerin analizinde, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; Türkiye'de son 10 yılda en yoğun katılımlı tenis turnuvalarının 2018 yılında düzenlendiği, en çok 18 yaş altı kategoride sporcuların turnuvaya katılım gösterdikleri görülmektedir. Düzenlenen 4.094 tenis turnuvasının %75'inin ulusal, %22'sinin de uluslararası turnuvalar olduğu, ulusal turnuvaların en çok İstanbul, İzmir ve Muğla'da oynandığı, uluslararası turnuvalarda da Antalya'nın ön plana çıktığı tespit edilmiştir. En çok aktif tenisçinin 925 sporcu ile İstanbul'da bulunduğu, kayıtlı 5.650 lisanslı tenisçinin 4113'ünün ferdi sporcu olarak mücadele ettikleri kaydedilmiştir. Sonuç olarak; Türkiye'de düzenlenen tenis turnuvaları, tenis kulüpleri ve aktif tenis sporcuları incelendiğinde en çok İstanbul, İzmir, Antalya gibi tenise uygun coğrafi iklimi ve çok sayıda tesisleri olan illerin başı çektiği görülmektedir. Ayrıca tenisçilerin en çok 12-18 yaş aralığında mücadele ettikleri, 18 yaşından itibaren profesyonel tenise geçiş yapmak yerine turnuvalara katılım göstermedikleri tespit edilmiştir. TTF'nin tenisi tüm coğrafi bölgelere yayma konusunda Doğu Ligi oluşturma vb. faaliyetlerde bulunduğu ancak bu çalışmaların başta başkent Ankara olmak üzere sınırlı kaldığı görülmektedir.

Sorumlu Yazar: Aydın
PEKEL

Orcid ID:
<https://orcid.org/0000-0003-0238-1081>

Anahtar kelimeler: Tenis, Türkiye Tenis Federasyonu, ITF turnuvaları

Regional and Quantitative Analysis of Tennis Tournaments in Turkey

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 05.03.2021

Kabul Tarihi: 12.04.2021

Online Yayın Tarihi:
28.04.2021

Doi: 10.38021/asbid.873457

Abstract

The purpose of this study is; classification which types of tennis tournaments were held which part of Turkey during last 10 years. These competitions which had been organised between 2010-2019 classified by ages, categories, cities, tennis clubs and active tennis players to get relevant variables. In order to do so the i-kort system which is a software belongs to Turkish Tennis Federation (TTF) was utilized to get statistical datas which includes tennis clubs and tournament informations by using content analysis method . According to the findings; it is seen that the most intensively attended tennis tournaments were played in 2018 In total 4094 tennis tournaments were played as a national championships, international championships or seniors championships to shows that national championships takes big place by 75 percent, international tournaments follows by %22 and only 3 percent of all tournaments were played for seniors players. The biggest city of Turkey İstanbul hosted most natioal tournaments with İzmir and Mugla but coastal city Antalya is far ahead for hosting international tennis competitions by 675 different tournaments. Nevertheless, İstanbul still has more tennis players than the other cities, 4113 of the 5650 licensed tennis players registered to TTF as a no-club players. As a result; İstanbul, İzmir and Antalya seems that one of the most suitable cities In Turkey to host any tennis tournaments because of their climate, tennis facilities and location.

Keywords: Tennis, Turkish Tennis Federation, ITF's tournaments.

Giriş

Spor, eğlenceli bedensel aktiviteler, dinlenme ve rahatlama gibi farklı özellikleri bireylere kazandırmanın yanı sıra (Turhan ve diğerleri 2005), rekreasyon olarak da kabul edilen bireylere kendi özgür iradesince aktivitelere katılma alışkanlıkları kazandırır (Torkildsen, 2005). Tenis tüm dünyada sadece performans sporu olarak değil aynı zamanda rekreatif faaliyetleri içerisinde oldukça yaygın oynanan bireysel spor branşlarının başında gelmektedir (Şahin, Kuter ve Efe, 2006). Olimpik bir spor branşı olan tenis, dünya çapında coşku ve hayranlıkla seyredilirken, oynanması da keyif veren bir oyundur (Ferrauti, Maier ve Weber, 2002).

Günümüzde yüzbinlerce insan tenisle hem sportif performans hem de rekreasyonel düzeyde ilgilenmektedir. Her yıl onlarca uluslararası turnuvaların oynandığı teniste amatör ve profesyonel şekilde oynanan tenis müsabakaları, Uluslararası Tenis Federasyonu'nun (ITF) denetiminde oynanmaktadır (Akdeniz ve Ardahan, 2020). ITF'in gözetiminde gerçekleştirilen en büyük tenis oyunları; Grand Slam turnuvaları, profesyonel ITF turnuvaları, ITF Juniors turnuvaları, ITF Seniors turnuvaları, tekerlekli sandalye tenisi turnuvaları gibi organizasyonlardır. Bunun yanında Profesyonel Tenisçiler Birliği (ATP) ve Kadın Tenisçiler Birliği (WTA) 40 farklı ülkede 140'ın üzerinde turnuva düzenlemektedir. Bu turnuvalarda elde edilen sonuçlara göre para ödülleri belirlenmekte ve tenisçilerin sezon içerisinde birbirleriyle yarıştığı sıralama puanları oluşturulmaktadır. Bu nedenle düzenlenen her turnuva, sporcu için birçok seviyede yarışabilme fırsatı ortaya koymaktadır (Işık, 2009). Ayrıca profesyonel tenisi bırakan ya da yaşı ilerlediği halde spor geçmişi olmayanlar için senyör (veteran) turnuvalar düzenlenmektedir.

Türkiye'de tenis ilk kez 1900'lü yılların başında İstanbul'da oynanmıştır. Profesyonel düzeydeki ilk İstanbul Tenis Turnuvası 1946 yılında düzenlenirken, 50'li yıllara damga vuran Nazmi Bari 1951-1965 yılları arasında 14 yıl üst üste Türkiye şampiyonu olmuştur. Nazmi Bari ayrıca 2009 yılına dek Grand Slam turnuvalarında ülkemizi temsil eden, farklı uluslararası turnuvalarda dereceye giren ilk ve tek erkek sporcumuz olarak kalmıştır (Can, 2007). Nazmi Bari'nin bu rekorunu 2009 yılında Amerika Açık Tenis Turnuvası'nda ana tablo aşamalarına geçen Marsel İlhan egale etmiş, İlhan daha sonra Avustralya Açık, Fransa Açık ve Wimbledon turnuvalarında boy göstererek tüm Grand Slam turnuvalarına katılan ilk Türk tenisçi olma özelliğine erişmiştir ("ATP Tour", 2020). İlhan 2013 yılında da ATP sıralamasında ilk 100 içerisine girme başarısı göstermiş, birçok sponsorluk anlaşmasına imza atmıştır. Türkiye Tenis Federasyonu da Türkiye'de tenise ilginin bu dönemden itibaren yükseldiğini iddia etmektedir (Tınaz, Turco ve Salisbury, 2014).

Ülkemizde tenis branşının önceki yıllara oranla popüler bir hale geldiği bilinmektedir. Son yıllarda yapım sayıları artan tenis kortlarının bulunması bunun önemli bir göstergesi sayılmaktadır (Kabasakal, 2006). İnşa edilen birçok yerleşim sitelerinde tenis kortlarının yer aldığı, bireylerin serbest zamanlarını değerlendirmek için de tenise yöneldikleri görülmektedir (İmamoğlu, 2009). Buna rağmen tenis sporunun tabana yayılma konusunda yeterli ivmeyi yakalayamadığı görüşü de hâkimdir. Bunun sebepleri arasında; fiziki koşulların yetersizliği, tesislerin yanlış yönetimi, uzman personel ve eğitmen sayılarının azlığı, bireylerin sosyo-ekonomik ya da kültürel özelliklerine göre branş seçimlerinde tenisi geri plana atması, medyada tenis sporundan yeterli düzeyde bahsedilmemesi, çocuk ve gençlerin yetenek ve kabiliyetlerini test ederek tenise yönlendirilmemesi, tenise başlayanların da kişisel yetersizlik ya da benzeri olumsuz sonuçlardan ötürü sporu yapmaktan vazgeçmesi gösterilebilir.

De Bosscher ve diğerleri (2004) sporda üst düzey başarının gerçekleşmesini belirleyen unsurları 3 aşamada sınıflandırmaktadır. Bunlar; makro düzeyde insanların yaşadığı sosyal ve kültürel çevre olarak değerlendirilirken, orta düzeyde ülke ve spor politikaları, mikro düzeyde de sporcular ve yakın çevreleri olarak sınıflandırılmaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde Türk tenisçilerinin dünya çapında başarı elde etmelerinde öncelikli olarak, tenis kültürüne uygun politikalarla desteklenmiş bir eğitimden geçerek performanslarını geliştirmeleri ve profesyonel spor yaşamının gerekliliklerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Bunun sağlanması için Türkiye Tenis Federasyonu her yaşa uygun tenis turnuvaları düzenlemekte ve sporcuların tecrübelerini arttırmalarına olanak sağlamaktadır. Ayrıca ülkemizin birçok şehri yakın zamanda TTF'nin öncülüğünde başlatılan projeler sayesinde yapılan tesislerle tenisle tanışabilmiştir. Bu husus ülkemizdeki tenisin gelişimi için önemli bir adımdır (Akdeniz, 2019). Her yıl bazı bölgelerde tenise özgü spor tesislerinin sayısı günden güne artmaktadır. Ancak Türkiye'nin tüm coğrafi bölgeleri incelendiğinde özel işletmeler ve son yıllarda sayıları artan özel yaşam sitelerine ait ortak alanlar haricinde tenis kortu sayısı istenilen düzeyde olup olmadığı tartışma konusudur. Çalışmamızda tenisin Türkiye coğrafyasında yayılmasına ilişkin verilere yer verilmiştir.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışmada; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde son 10 yılda düzenlenen amatör ve profesyonel tenis müsabakaları incelenerek Türkiye'nin tenis atlasını çıkarmak amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan betimsel ve içerik analizi kullanılmıştır. (Karasar, 2017). İçerik analizi yöntemi ise elde edilen verileri sistematik bir şekilde yorumlayıp ortaya nicel veriler koymak amacıyla uygulanan yöntemdir (Berelson 1952).

Araştırmada Türkiye sınırları içerisinde düzenlenen ulusal ve uluslararası turnuvalar incelenirken, bu turnuvalar amatör ve profesyonel turnuvalar olmak üzere yaş kategorilerine göre sınıflandırılmıştır. Tenis turnuvalarındaki katılımcılar 8-65 yaş aralığı olarak belirlenmiştir. Bunun sebebi daha düşük ya da büyük turnuvalarda herhangi bir yaş kategorisinin bulunamamış olmasıdır.

Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında 2010-2019 yılları arasında Türkiye’de düzenlenen tenis turnuvalarının sayıları, klasmanları, tenis kulüpleri ve aktif sporcu sayıları incelenmiş ve ilgili değişkenlere göre sınıflandırılmıştır. İhtiyaç duyulan istatistik veriler ve bilgiler için Türkiye Tenis Federasyonu’na ait bir yazılım olan, bünyesinde tenis kulüpleri ve turnuva bilgilerinin yer aldığı I-kort Sistemi’nden faydalanılmıştır. Ayrıca uluslararası turnuvalar için, Uluslararası Tenis Federasyonu’nun (ITF) resmi sitesinden, istatistiklere ulaşılmış ve sınıflandırmalar yapılmıştır.

Tablo 1

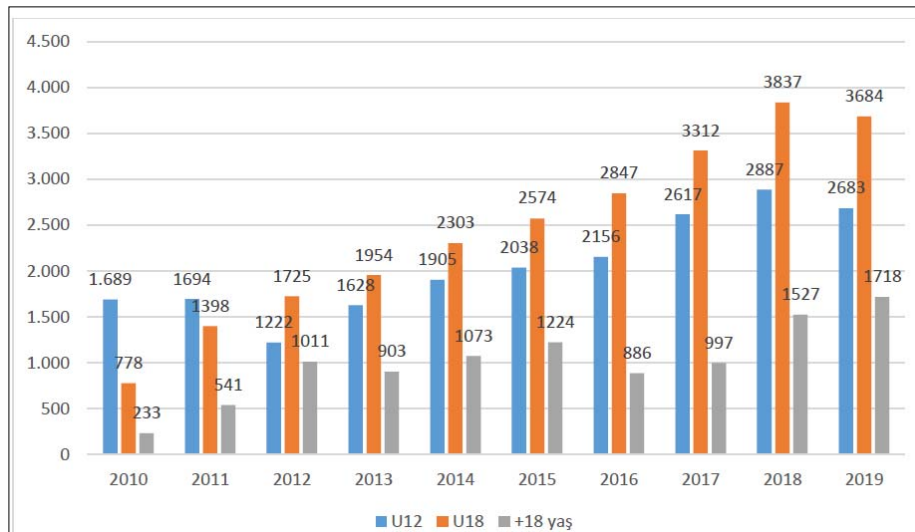
Tenis Turnuvalarının Kategorilerine Göre Sınıflandırılması

Yaş Gruplarına Göre Tenis Turnuvalarının Sınıflandırılması	
• 12 Yaş Altı Turnuvalar	• Kırmızı top turnuvaları • Turuncu top turnuvaları • Yeşil top turnuvaları
• 18 Yaş Altı Turnuvalar	• 12 yaş turnuvaları • 14 yaş turnuvaları • 16 yaş turnuvaları
• 18 Yaş Üstü Turnuvalar	• Profesyonel turnuvalar • Türkiye Şampiyonaları • Senyör Turnuvaları
Klasmanlarına Göre Tenis Turnuvalarının Sınıflandırılması	
• Amatör Turnuvalar	• 18 yaş altı düzenlenen turnuvalar
• Profesyonel Turnuvalar	• Türkiye Şampiyonaları • ITF Turnuvaları
• Senyör Turnuvaları	• +35 Yaş Veteran Turnuvaları
Boyutlarına Göre Tenis Turnuvalarının Sınıflandırılması	
• Ulusal Turnuvalar	• 12 yaş altı turnuvalar • 18 yaş altı turnuvalar • 18 yaş ve üstü turnuvalar • Türkiye Şampiyonaları • Senyör turnuvaları
• Uluslararası turnuvalar	• ITF Juniors (Gençler) Turnuvaları • Profesyonel ITF turnuvaları

Bulgular

Tablo 2

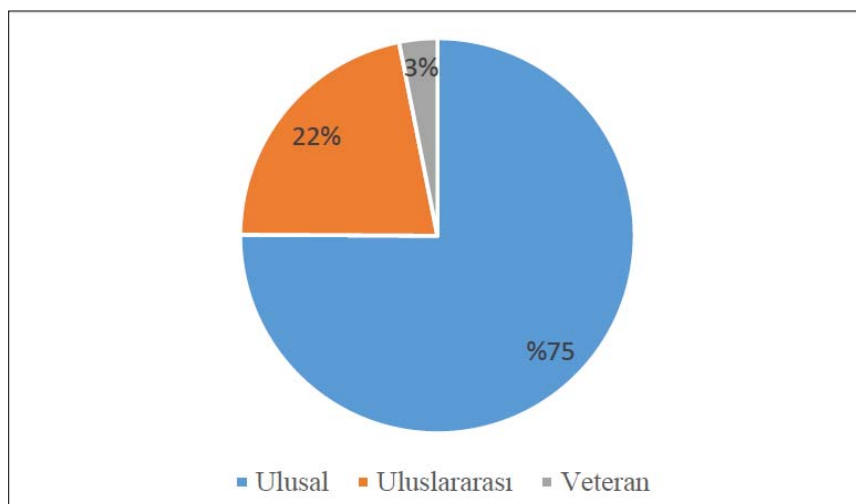
Düzenlenen Turnuvaların Yaş Gruplarına Göre Katılımcı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

Türkiye’de belirtilen yaş gruplarında düzenlenen ulusal ve uluslararası turnuvalardaki sporcu sayılarının yıllara göre dağılımında, en yüksek noktaya 2018 yılında ulaşıldığı görülmektedir. Toplamda 8.251 sporcunun mücadele ettiği 2018 yılında, 3837 katılımcıyla en çok U18 turnuvalarında (%46), 1527 katılımcıyla en az +18 yaş (%18) turnuvalarında katılım görülmektedir. Katılımcı sayısının toplamda en düşük olduğu yılın ise 2010 yılı olduğu tespit edilmiştir. 2010 yılında 2700 sporcu turnuvalarda mücadele ederken, en çok katılım görülen grup, 1689 sporcu ile (%62) U12 klasmanında yer almaktadır. En az katılım ise 233 sporcunun bulunduğu +18 yaş turnuvaları (%8) kategorisindedir.

Tablo 3

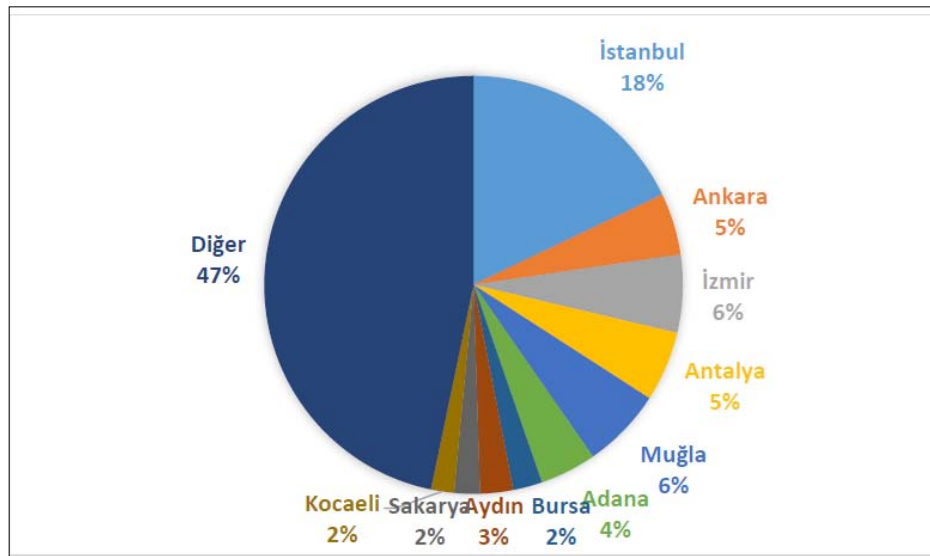
Klasmanlarına Göre Tenis Turnuvalarının Yüzdelerle Dağılımları

Türkiye’de 2010-2019 yılları arasında düzenlenen turnuvaların toplam sayısı 4.094 olarak belirlenmiştir. Bu turnuvaların 3.074 tanesi (%75) ulusal turnuvalar, 892’si (%22) uluslararası turnuvalar, 128’i (%3) ise senyör turnuvalarıdır.

Tablo 4

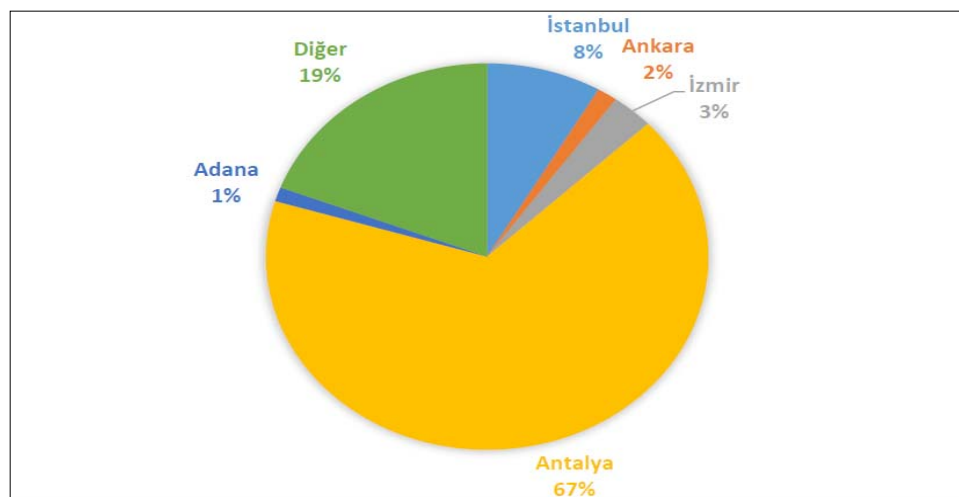
Ulusal Turnuvaların Düzenlendikleri İllere Göre Dağılımı

Türkiye Tenis Federasyonu tarafından düzenlenen 3.074 ulusal turnuvaların düzenlendikleri illere bakıldığında, 541 turnuvayla (%18) İstanbul’un birinci sırada olduğu görülmektedir. İstanbul’u, 188 turnuvayla (%6) Muğla, 182 turnuvayla (%6) İzmir, 164 turnuvayla (%5) Antalya, 145 turnuvayla (%5) Ankara, 132 turnuvayla (%4) Adana, 77 turnuvayla (%3) Aydın, 68 turnuvayla (%2) Bursa, 60 turnuvayla (%2) Sakarya ve 54 turnuvayla (%2) Kocaeli takip etmektedir. Geriye kalan 1413 turnuva ise (%47) Türkiye’nin diğer illerinde düzenlenmiştir.

Tablo 5

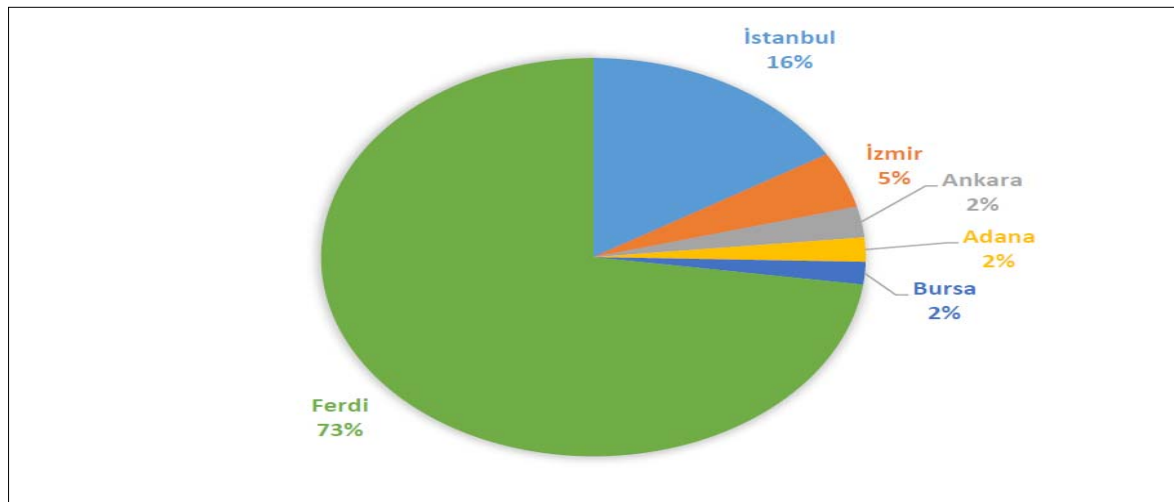
Ulusal Turnuvaların Düzenlendikleri İllere Göre Dağılımı

Uluslararası Tenis Federasyonu ITF tarafından düzenlenen 892 uluslararası turnuvaların düzenlendikleri illere bakıldığında, 675 turnuvayla (%67) Antalya'nın birinci sırada olduğu görülmektedir. Antalya'yı, 85 turnuvayla (%8) İstanbul, 31 turnuvayla (%3) İzmir, 15 turnuvayla (%2) Ankara, 12 turnuvayla (%1) Adana takip etmektedir. Geriye kalan 194 turnuva ise (%19) Türkiye'nin diğer çeşitli illerinde düzenlenmiştir.

Tablo 6

Aktif Tenisçilere Sahip Kulüplerinin İllere Göre Dağılımları

2020 yılı itibarıyla Türkiye Tenis Federasyonu'na kayıtlı toplam 5.650 lisanslı tenisçi bulunmaktadır. Bu tenisçilerin 4113'ü (%73) ferdi sporcu olmakla birlikte, en çok lisanslı tenisçiye sahip kulüplerin bulunduğu il 925 sporcu ile (%16) İstanbul'dur. İstanbul'un ardından 257 aktif sporcusuyla (%5) İzmir kulüpleri ikinci sırada yer alırken, bu sıralamayı 141 sporcusuyla (%2) Ankara, 111 sporcusuyla (%2) Adana, 103 sporcusuyla (%2) Bursa kulüpleri takip etmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmamızda elde edilen bulgular incelendiğinde Türkiye'de 2010-2019 yılları arasında 4.094 tenis turnuvasına toplam katılımın 55.044 kişi olduğu, en çok katılımın 2018 yılı içerisinde düzenlenen turnuvalarda, en az katılımın da 2010 yılı içinde düzenlenen turnuvalarda gerçekleştiği görülmektedir. Türkiye Tenis Federasyonu Oyuncu Bilgi Sistemi'nin (i-kort) aktif hale geldiği 2010 yılında en çok 12 yaş altı turnuvalarda katılım sağlandığı görülmüş ancak bu 2012 yılından itibaren günümüze kadar 18 yaş altı turnuvalarda sporcuların katılımlarının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

2010 yılından itibaren Türkiye Tenis Federasyonu'nun altyapı politikalarını değiştirerek, dünyaca ünlü tenis antrenörü Luis Bruguera'yı teknik direktör olarak göreve getirmesi ve Luis Bruguera'nın Türk tenisinde yeni bir yol haritası çizmesi olarak gösterilebilir. İspanyol teknik

direktörün göreve başlamasıyla birlikte, ulusal turnuva takviminde 18 yaş altı turnuvalar büyük önem kazanmış ve bu turnuvaların sayısı arttırılmıştır (“Habertürk”, 2010).

Türkiye Tenis Federasyonu’nun her yıl tenisseverlere ilan etmiş olduğu turnuva takviminde yer alan sporcuların, en az mücadele ettiği klasman +18 turnuvalarıdır. 2010 yılında 233 sporcu bu klasmanda raket sallarken, 2019 yılında bu rakam 1718 sporcuya kadar yükselmiştir. Ancak diğer yaş gruplarına göre en az sporcunun halen daha bu klasmanda mücadele etmesinin temel sebepleri arasında, alt klasmandan gelen sporcuların 18 yaşından itibaren turnuvalara katılım göstermemesi ya da uluslararası turnuvalara yönelmesi gösterilebilir.

Türkiye’de tüm yaş kategorilerinde başarı göstermiş bir sporcunun 18 yaşına geldiğinde eğitimi ya da spor kariyeri arasında bir tercih yapmak zorunda kaldığı bilinmektedir. Türkiye’deki birçok başarılı tenisçi, Amerika Birleşik Devletleri tarafından sağlanan tenis burslarına başvurarak eğitimlerinden yana tercih yapmakta ve ABD’nin seçkin okullarında burslu bir şekilde mezun olmaktadır (“Hürriyet”, 2017). İstatistiklere göre tenis alanında burs alan yabancı öğrenci sporcu sayısı ABD vatandaşı öğrenci sporcu sayısından daha fazladır (“Easytogo USA”, 2020). 2010-2011 Türkiye Üniversitelerarası Tenis Turnuvası’nda yer alan toplam 150 sporcu (82 erkek 68 kadın) üzerinde yapılan araştırmada, sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri incelenmiş, katılımcıların % 31,6’sının tenis sporu sayesinde yurtdışı üniversitelerden eğitim bursu alma çabasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (Ölçücü ve diğerleri, 2012).

Türkiye’de +18 yaş kategorisinde mücadele eden sporcu sayısında azalmanın bir diğer etmeni olarak sakatlık yaşama korkusu ve ilerleyen yaş düşünülebilir. (Alfermann ve diğerleri, 2004) sporcuların ilerleyen yaşla birlikte, sakatlanma ve gözden düşme korkusu ya da başka özel nedenlerden ötürü sporu bırakmak durumunda kaldıklarını belirtmektedir. Bayrak ve Tunçkol (2012) da sporcuların kariyerlerinde belli bir döneme geldiklerinde, sosyal, psikolojik ya da ekonomik sebeplerden ötürü sporu bırakmaya yönelik tutum içine girdikleri sonucuna ulaşmışlardır.

Türkiye’de 2010-2019 yılları arasında düzenlenen turnuvaların toplam sayısı 4.094 olarak belirlenmiştir. Bu turnuvaların 3.074 tanesi (%75) ulusal turnuvalar, 892’si (%22) uluslararası turnuvalar, 128’i (%3) ise senyör turnuvalarıdır. Uluslararası Tenis Federasyonu kökenli 892 uluslararası turnuva, Türkiye Tenis Federasyonu’na bağlı tenis kortlarında ve kulüplerinde düzenlenmektedir. Türkiye Tenis Federasyonu da, Türkiye’nin dünyada en çok uluslararası turnuva düzenleyen ülkelerden biri olduğunu ve bunun büyük bir başarı olarak değerlendirilmesi gerektiğini kaydetmektedir. Ayrıca tenisi herkesin sporu yaptıklarını ve her yaşta sporcuların bulduklarını savunulmaktadır (“Fanatik”, 2019). Ancak 35 yaş üstü sporcuların katıldığı senyör (veteran) turnuva sayılarının %3’te kalması TTF’nin bu yöndeki açıklamalarının aksini göstermektedir. Türkiye’de son

10 yıl içerisinde sadece 128 senyör turnuvası düzenlenmiş, veteran sporcular bu turnuvalara yoğun katılım göstermediği için turnuva sayıları yerinde saymıştır.

Türkiye Tenis Federasyonu'nun geride kalan 10 yılda düzenlediği ulusal turnuvaların çoğunluğunun İstanbul'da gerçekleştirildiği görülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre en çok nüfusa sahip illerin başında gelen ("Anadolu Ajansı", 2020) İstanbul'un Avrupa ve Anadolu yakasında toplamda 39 kulüp bulunduğu hesaba katıldığında, bu sonucun doğal olduğu görülmektedir. Ayrıca en çok aktif lisanslı tenisçiye sahip ilin İstanbul olduğu çalışmamızın bir diğer bulguları arasındadır. Toplamda 11 faal tenis kulübüne sahip Muğla'nın İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alması, kış aylarında sıcak iklim koşullarında tenis turnuvası düzenlenecek kortlara sahip olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Aynı şekilde 18 tenis kulübüyle, İzmir de kışın sıcak iklimi ve kapalı tenis kortlarıyla TTF'nin ulusal turnuvalarında başı çeken illerin arasında yer almaktadır. Şaşırtıcı olan, Türkiye'nin başkenti ve en çok nüfusa sahip ikinci ili olan Ankara'da ("Anadolu Ajansı", 2020) 16 tenis kulübü bulunmasına rağmen, sadece 132 ulusal turnuvanın düzenlenmiş olmasıdır. 2019 yılında yapılan çalışmada Türkiye'de yer alan tenise özgü tesisleri incelemiş, araştırma kapsamında Ankara'dan herhangi bir tesis listeye girememiştir (Tükenmez, 2019). Bu sonuç, Türkiye Tenis Federasyonu Merkez Ofisi'nin de bulunduğu Ankara'da tenise özgü tesisleşmenin gerçekleştirilemediği ve tenis kültürünün istenilen düzeyde olmadığı sonucunu düşündürmektedir.

Büyük iller dışında, TTF'nin Ulusal Turnuva Takvimi'nde turnuvaların Türkiye'nin çeşitli illerinde düzenlemeye özen gösterdiği görülmektedir. Bunlar arasında gösterebileceğimiz en önemli projelerden biri TTF'nin 2012 yılında başlattığı Doğu Ligi organizasyonudur. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Kulüpleri'nin kendi aralarında mücadele ettikleri lig müsabakaları, her yıl bir başka ildeki tenis kortlarında düzenlenmekte ve tenisin Anadolu'da yaygınlaşmasına çalışılmaktadır ("TTF", 2014).

Türkiye Tenis Federasyonu aynı zamanda, Uluslararası Tenis Federasyonu'nun (ITF) düzenlediği uluslararası turnuvalara da ev sahipliği yapmaktadır. Son 10 yılda toplam 892 uluslararası turnuvanın 675'inin Antalya'da düzenlendiği görülmektedir. I-kort verilerine göre sadece 9 tenis kulübünün yer aldığı Antalya'da bu kadar çok uluslararası turnuva düzenlenmesi şaşırtıcı gibi görünse de bunun sebebi Antalya'da yer alan çok sayıda otel ve onlara ait tenis kortlarının bulunmasıdır. Yabancı ülkeden birçok profesyonel tenisçi, Antalya'da bulunan bu otellerde düzenlenen ITF turnuvalarında, hem konaklama ihtiyaçlarını gidermekte hem de turnuvalarda boy göstermektedir. Tenise uygun iklimi ve Türkiye İstatistik Kurumu'na göre yabancı turistlerin en çok tercih ettiği üçüncü il olma sebebiyle Antalya'da düzenlenen uluslararası turnuvaların sayısının yüksek olmasının normal olduğu düşünülmektedir ("Habertürk", 2020).

2020 yılı itibarıyla Türkiye Tenis Federasyonu'na kayıtlı toplam 5.650 lisanslı tenisçi bulunmaktadır. Bu tenisçilerin 4113'ü (%73) ferdi sporcu olmakla birlikte, en çok lisanslı tenisçiye sahip kulüplerin bulunduğu il 925 sporcu ile (%16) İstanbul'dur. Buna karşın Türkiye Tenis Federasyonu lisanslı tenisçi sayısının 56 bin civarı olduğunu açıklamaktadır ("Anadolu Ajansı", 2019).

Bu verinin çalışmamızdaki verilerle farklılık göstermesinin nedeni, araştırma kapsamında I-kort sistemi üzerinde lisansı aktif halde olan sporcuların incelemeye alınmış olmasıdır. İstanbul'un ardından 257 aktif sporcusuyla (%5) İzmir kulüpleri ikinci sırada yer almaktadır. TTF verilerine göre İstanbul'dan sonra en çok tenis kulübünün yer aldığı ilk olarak İzmir belirtilmiştir. İzmir kulüpleri aynı zamanda birçok ulusal ve uluslararası turnuva şampiyonu çıkarmaktadır ("Haberler", 2006; "Yeni Asır", 2019). Bununla birlikte en çok aktif tenisçiye sahip illerin arasında Adana'nın bulunması dikkat çekicidir. Devlet Planlama Teşkilatı'nın 2011 yılında açıkladığı illerin sosyo-ekonomik gelişmişliklerine göre, 16. basamakta yer alan Adana, son yıllarda başarılı tenisçileriyle ön plana çıkmıştır ("Kalkınma Bakanlığı", 2018). Türkiye sıralamalarında birinci basamağa çıkmayı başarmış Çağla Büyükakçay ve İpek Soyulu'nun Adana'daki tenis kulüplerinden İstanbul kulüplerine transfer olması, tenisin Adana'da belli bir oranda yaygınlaştığının göstergesidir ("Eurosport", 2020).

Sonuç olarak; Türkiye'de düzenlenen tenis turnuvaları, tenis kulüpleri ve aktif tenis sporcuları incelendiğinde en çok İstanbul, İzmir, Antalya gibi tenise uygun coğrafi iklimi olan illerin başı çektiği görülmektedir. Tenis birçok spor branşı gibi, düz bir zeminde ve uygun kort koşullarında oynanması gereken bir spordur. Ancak Türkiye'deki tenis kortu ve kulüp sayıları tenisin ulusal çapta yaygınlaşması ve bireylerin rekreatif amaçlı tenis oynaması için yeterli görülmemektedir. Türkiye Tenis Federasyonu yetkililerine göre; Türkiye'deki toplam kort sayısı teller, kulüpler, belediyeler dahil edilince ancak 2000'i bulmaktadır. ("Cumhuriyet", 2015). Bu da bireylerin tenis oynama ihtiyaçlarını gidermek için, tenis kulüplerine ait kortlara olan bağımlılıklarını arttırmaktadır.

Son yıllarda Gençlik Hizmetleri ve Spor Bakanlığı tarafından inşa edilen tenise özgü tesislerin yapım amaçları daha çok profesyonel tenisçi yetiştirmek üzerinedir. Bu durumda, belediyelere ait sosyal tesisler ve tenis kortlarının sayısının artırılması, tenisin rekreatif bir etkinlik olarak daha fazla tercih edilmesine olumlu katkı yapacaktır.

Tenisin yaygınlaşmasındaki en büyük problemlerden biri olarak görülen tesisleşme ve kort yetersizliğinin önüne geçilmesinde veya bu dezavantajın ortadan kaldırılmasına yönelik Türkiye Tenis Federasyonu ve Türkiye Ekonomi Bankası işbirliğinde "Sokak Tenisi" projesi yürütülmektedir. Projeye göre; raket ve topa sahip olan herkes, portatif bir file yardımıyla diledikleri yerde tenis oynayabilmektedir ("Hürriyet", 2013). Ancak bu projenin uygulanabilirliği ve yaygınlaşmasında

çeşitli problemler yaşanmaktadır. Tenis, bireyin kendi kendine öğrenmekte zorlandığı, bir eğitmen yardımıyla öğrenmesi gereken bir branştır. Türkiye’de i-kort verilerine göre 1900 kayıtlı tenis antrenörü bulunmakta, bu antrenörlerden 730’u İstanbul, İzmir ve Muğla’daki kulüplerde istihdam edilmektedir. Sokak Tenisi Projesi’nin Türkiye’nin diğer illerinde başarılı olabilmesi için tenise özgü ekipmanların olduğu kadar antrenörlerin de sisteme dâhil edilmesi gerekmektedir. Ortaya çıkan sonuçlar neticesinde, tenis turnuvalarının ve aktif sporcu sayılarının artırılmasına yönelik ülke genelinde federasyon ve ilgili bakanlık tarafından sistematik çalışmalar yürütülmesi gerekmektedir. Ayrıca tenis turnuvalarının tüm coğrafi bölgelerde eşit düzeyde yapılması, tenisin toplum tarafından benimsenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akdeniz Y. (2019) Bireyi Rekreatif Tenise Başlamaya Motive Eden Faktörler Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Bu Faktörlerin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Akdeniz, Y., Ardahan, F . (2020). Bireyleri Rekreatif Tenise Başlamaya Motive Eden Faktörler Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Geçerlilik Güvenirlilik Çalışmasının Yapılması . Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi , 7(4) , 188-207.
- Alfermann, D., Stambulova, N., ve Zemaityte, A. (2004). Reactions to sport career termination: a cross-national comparison of German, Lithuanian, and Russian athletes. *Psychology of sport and exercise*, 5(1), 61-75.
- Anadolu Ajansı. (2019, 20 Ağustos). Türkiye Tenis Federasyonu Başkanı Durmuş: Dünyanın en iyi tenisçilerini biz yetiştireceğiz. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/spor/turkiye-tenis-federasyonu-baskani-durmus-dunyanin-en-iyi-teniscilerini-biz-yetistirecegiz/1560214>
- Anadolu Ajansı. (2020, 4 Şubat). Türkiye'nin nüfusu 83 milyon 154 bin 997 kişiye ulaştı Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/turkiyenin-nufusu-83-milyon-154-bin-997-kisiye-ulasti/1723520>
- ATP Tour. (2020, 10 Mayıs). Marsel Ilhan Stats. Erişim adresi: <https://www.atptour.com/en/players/marsel-ilhan/k771/overview>
- Bayrak, M., ve Tunçkol, H. M. (2012). Sporda emeklilik olgusu ve emeklilik uyummodelleri. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 14(2): 150-156.
- Berelson, B. (1952). *Content Analysis in Communication Research*. Glenco, III: Free Press
- Can , S. (2007) 10-12 yaş grubundaki erkek tenisçiler, masa tenisçiler ve aynı yaş grubundaki sedanterlerin reaksiyon zamanlarının karşılaştırılması. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Cumhuriyet (2015, 27 Nisan). Türkiye tenis oynuyor Erişim adresi: <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye-tenis-oynuyor-263813>
- De Bosscher, V., De Knop, P., van Bottenburg, M. and Leblicq, S. (2004) Why the Netherlands are successful and Belgium is not? A comparison of the elite sports climate and policies. “Proceedings of the 12th congress of the European Association for Sport Management, 239–241.
- EasytogoUSA. (2020, 8 Mayıs). Amerika’daki tenis burslarına nasıl başvurabilirim? Erişim adresi: <https://www.easygotousa.org/tr/sportfields/tennis/washingtondc.html>
- Eurosport (2020, 10 Haziran). Çağla Büyükakçay İle Adana Wta İstanbul Ve Gelecek Hedefleri Üzerine Erişim adresi: https://www.eurosport.com.tr/tenis/cagla-buyukakcay-18ile-adana-daki-tenis-kulturu-wta-istanbul-ve-gelecek-hedefleri-uzerine_sto7771274/story.shtml
- Ferrauti, A., Maier, P., Weber, K. (2002). *Tennis training*. Meyerund Meyer Verlag, Deutschland.
- Haberler.com. (2006, 5 Eylül). İzmir: Küçük Tenisçi Melis'in Büyük Başarısı Erişim adresi: <https://www.haberler.com/izmir-kucuk-tenisci-melis-in-buyuk-basarisi-haber/>

- Habertürk. (2010, 8 Ekim). Bruguera İmzalıyor! Erişim adresi: <https://www.haberturk.com/spor/tenis/haber/559498-lluis-bruguera-izliyor>
- Habertürk. (2020, 23 Mart). Yabancı turist sayısı ilk 2 ayda yüzde 9.7 arttı. Erişim adresi: <https://www.haberturk.com/yabanci-turist-sayisi-artti-haberler-2621820-ekonomi>
- Hürriyet (2013, 11 Kasım). "TEB Sokak Tenisi" etkinliği Erişim adresi: <https://www.hurriyet.com.tr/teb-sokak-tenisi-etkinligi-25093860>
- Hürriyet. (2017, 27 Eylül). Tenisteki başarısı ABD'de tam burslu eğitimi getirdi! Erişim adresi: <https://www.hurriyet.com.tr/sporarena/tenisteki-basarisi-abdde-tam-burslu-egitimi-getirdi-40591742>
- Işık, T. (2009). Elit tenis oyuncularına uygulanan spesifik antrenmanların teknik performans ve MAXVO2 düzeylerine etkileri (Doctoral dissertation, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hareket ve Antrenman Bilimleri ABD).
- Kabasakal, A. (2006). Tenis Nasıl Oynanır, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Kalkınma Bakanlığı. (2018) İllerin Ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE-2011). Ankara
- Karasar, N. (2017). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ölçücü, B., Erdil, G., Bostancı, Ö., Canikli, A., ve Aybek, A. (2012). Üniversiteler Arası Tenis Müsabakalarına Katılan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 3(2), 5-12.
- Şahin, Ş. K., Kuter, F. Ö., ve Efe, M. (2006). Bursa İli Raket Sporları Profili, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Tinaz, C, Turco, DM ve Salisbury, P. (2014) Sport policy in Turkey, International Journal of Sport Policy and Politics, vol. 6, no. 3, pp. 533-545
- Torkildsen, G. (2005). Leisure and Recreation Management. (Beşinci baskı). London and New York: Routledge, Taylor and Francis Group.
- Turhan, B., Er, G., Çam, İ., Er, N. (2005). Okullarda Yarışmalı Sporlara Analitik Yaklaşım, Spor Eğitiminin ve Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu, Manisa.
- Tükenmez, K. (2019) Uluslararası Organizasyonlarda Kullanılan Tenis Kortlarının Sürdürülebilir Çevre Açısından İncelenmesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Türkiye Tenis Federasyonu. (2014, 1 Ekim). Doğu Anadolu'ya tenis ligi. Erişim adresi: <https://www.ttf.org.tr/component/content/article/17-haberler/13004-dogu-anadolu-ya-tenis-ligi>
- Yeni Asır. (2019, 19 Kasım). İzmir'in teniste '100' akı İrem Erişim adresi: <https://www.yeniasir.com.tr/spor/2019/11/19/izmirin-teniste-100-aki-irem>